

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819959 E-mail : droughtcenter@gmail.com

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร
วันที่ 22 กรกฎาคม 2568 (เวลา 15.00 น.)

1. สภาพอากาศ

1.1 ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา

ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา เรื่อง พายุ "วิภา" และฝนตกหนักถึงหนักมากบริเวณประเทศไทย ฉบับที่ 11 ลงวันที่ 22 กรกฎาคม 2568 เวลา 11.00 น.

เมื่อเวลา 10.00 น. ของวันนี้ (22 ก.ค. 2568) พายุโซนร้อน "วิภา" ได้เคลื่อนขึ้นฝั่งบริเวณเมืองท้ายบิญ ประเทศเวียดนามแล้ว หรือที่ละติจูด 20.5 องศาเหนือ ลองจิจูด 106.4 องศาตะวันออก มีความเร็วลมสูงสุดใกล้ศูนย์กลางประมาณ 83 กิโลเมตรต่อชั่วโมง กำลังเคลื่อนตัวทางทิศตะวันตก ด้วยความเร็วประมาณ 15 กิโลเมตรต่อชั่วโมง คาดว่าพายุนี้จะอ่อนกำลังลงเป็นพายุดีเปรสชันและหย่อมความกดอากาศต่ำตามลำดับ โดยจะเคลื่อนตัวตามแนวร่องมรสุมที่พาดผ่านประเทศลาวตอนบนและภาคเหนือตอนบนในระยะต่อไป สำหรับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้กำลังแรงพัดปกคลุมทะเลอันดามัน ประเทศไทย และอ่าวไทย จากอิทธิพลของพายุ "วิภา" และมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ จะส่งผลทำให้ในช่วงวันที่ 22-24 ก.ค. 2568 บริเวณภาคเหนือภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ด้านตะวันตกของภาคกลาง และภาคตะวันออก จะมีฝนตกหนักถึงหนักมากหลายพื้นที่ กับมีลมแรง ขอให้ประชาชนในบริเวณดังกล่าวระวังอันตรายจากฝนตกหนักถึงหนักมากและฝนที่ตกสะสม ซึ่งอาจทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน และน้ำป่าไหลหลาก โดยเฉพาะพื้นที่ลาดเชิงเขาใกล้ทางน้ำไหลผ่านและพื้นที่ลุ่ม

จังหวัดที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากฝนตกหนักถึงหนักมาก มีดังนี้

วันที่ 22 กรกฎาคม 2568

ภาคเหนือ : จังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง พะเยา น่าน แพร่ อุตรดิตถ์ สุโขทัย ตาก กำแพงเพชร พิจิตร พิษณุโลก และจังหวัดเพชรบูรณ์

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : จังหวัดเลย หนองคาย บึงกาฬ หนองบัวลำภู อุดรธานี สกลนคร นครพนม ชัยภูมิ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ และจังหวัดมุกดาหาร

ภาคกลาง : จังหวัดนครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยนาท ลพบุรี สระบุรี กาญจนบุรี และจังหวัดราชบุรี

ภาคตะวันออก : จังหวัดนครนายก ปราจีนบุรี จันทบุรี และจังหวัดตราด

ภาคใต้ : จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วันที่ 23 กรกฎาคม 2568

ภาคเหนือ : จังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง พะเยา น่าน แพร่ อุตรดิตถ์ สุโขทัย ตาก กำแพงเพชร พิจิตร พิษณุโลก และจังหวัดเพชรบูรณ์

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : จังหวัดเลย หนองคาย บึงกาฬ หนองบัวลำภู อุดรธานี สกลนคร นครพนม มุกดาหาร นครราชสีมา และจังหวัดอุบลราชธานี

ภาคกลาง : จังหวัดนครสวรรค์ อุทัยธานี กาญจนบุรี และราชบุรี

ภาคตะวันออก : จังหวัดนครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว จันทบุรี และจังหวัดตราด

ภาคใต้ : จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วันที่ 24 กรกฎาคม 2568

ภาคเหนือ : จังหวัดแม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง พะเยา น่าน แพร่ อุตรดิตถ์ สุโขทัย ตาก กำแพงเพชร พิจิตร พิษณุโลก และจังหวัดเพชรบูรณ์

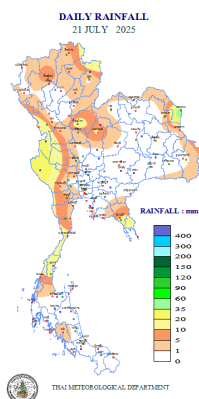
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : จังหวัดเลย หนองคาย บึงกาฬ อุดรธานี สกลนคร นครพนม มุกดาหาร อำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี

ภาคกลาง : จังหวัดนครสวรรค์ อุทัยธานี และจังหวัดกาญจนบุรี

ภาคตะวันออก : จังหวัดนครนายก ปราจีนบุรี จันทบุรี และจังหวัดตราด

สำหรับทะเลอันดามันตอนบนมีคลื่นสูง 2-4 เมตร บริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองคลื่นสูงมากกว่า 4 เมตร ส่วนทะเลอันดามันตอนล่าง และอ่าวไทยตอนบนมีคลื่นสูง 2-3 เมตร ห่างฝั่งและบริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองคลื่นสูงมากกว่า 3 เมตร ขอให้ชาวเรือเดินเรือด้วยความระมัดระวังและหลีกเลี่ยงการเดินเรือในบริเวณที่มีฝนฟ้าคะนอง เรือเล็กบริเวณทะเลอันดามันและอ่าวไทยตอนบนควรออกจากฝั่งในช่วงวันและเวลาดังกล่าวไว้ด้วย

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 21 ก.ค. 68 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 22 ก.ค. 68

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1	อ.ทองผาภูมิ	กาญจนบุรี	33.9	ฝนตกปานกลาง
2	อ.คลองใหญ่	ตราด	17.5	ฝนตกปานกลาง
3	อ.สรี	ชุมพร	16.9	ฝนตกปานกลาง
4	อ.เมือง	พิษณุโลก	16.1	ฝนตกปานกลาง
5	อ.เมือง	เพชรบูรณ์	11.6	ฝนตกปานกลาง

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)
ข้อมูลจาก กรมอุตุนิยมวิทยา

2. สถานการณ์อุทกภัย น้ำไหลหลาก และน้ำเอ่อล้นตลิ่ง

จากสถานการณ์ร่องมรสุมตะวันตกเฉียงใต้กำลังค่อนข้างแรงพัดปกคลุมทะเลอันดามัน ประเทศไทย และอ่าวไทย ทำให้ประเทศไทย มีฝนตกหนักบางพื้นที่ โดยเฉพาะภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออก ส่งผลให้เกิดน้ำท่วมฉับพลัน น้ำไหลหลาก และน้ำเอ่อล้นตลิ่ง ในช่วงวันที่ 1 - 22 ก.ค. 68 รวม 13 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยาแพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง สุโขทัย อุตรดิตถ์ นครพนม ร้อยเอ็ด สกลนคร และจังหวัดมุกดาหาร ปัจจุบันเข้าสู่สภาวะปกติแล้ว 9 จังหวัด ยังคงมีสถานการณ์ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ (อ.เชียงดาว อ.แม่แตง) นครพนม (อ.ศรีสงคราม อ.นาแก อ.นาหว้า อ.วังยาง อ.เรณูนคร อ.ปลาปาก อ.นาแก) และจังหวัดสกลนคร (อ.โพนนาแก้ว)

ผลกระทบด้านการเกษตร (ข้อมูล ณ วันที่ 22 ก.ค. 68)

- **ด้านพืช** พื้นที่ได้รับผลกระทบ 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยาแพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง สุโขทัย อุตรดิตถ์ และจังหวัดมุกดาหาร เกษตรกร 8,299 ราย พื้นที่ 30,207 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 18,028 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 11,964 ไร่ ไม้ผลไม้ยืนต้นและอื่นๆ 215 ไร่ อยู่ระหว่างสำรวจความเสียหาย

- **ด้านประมง** พื้นที่ได้รับผลกระทบ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดน่านแพร่ และจังหวัดอุตรดิตถ์ เกษตรกร 445 ราย พื้นที่ (บ่อปลา) 191 ไร่ กระชัง 459 ตม. อยู่ระหว่างสำรวจความเสียหาย

- **ด้านปศุสัตว์** พื้นที่ได้รับผลกระทบ 3 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดน่าน อุตรดิตถ์ และจังหวัดนครพนม เกษตรกร 1,792 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ 60,969 ตัว แบ่งเป็น โค 2,773 ตัว กระบือ 2,229 ตัว สุกร 685 ตัว แพะ/แกะ 62 ตัว สัตว์ปีก 55,220 ตัว แปลงหญ้า 107 ไร่ อยู่ระหว่างสำรวจความเสียหาย

การให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น

1. กรมชลประทาน สนับสนุนเครื่องมือ และอุปกรณ์ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย
  - 1.1 เครื่องผลักดันน้ำ (จ.นครพนม) 30 เครื่อง
  - 1.2 กระสอบทราย (จ.เชียงใหม่) 800 ใบ
2. กรมปศุสัตว์ ให้ความช่วยเหลือ ได้แก่ สนับสนุนพืชอาหารสัตว์ 39,800 กก. ถูยั้งชีพสัตว์ 105 ถูย ส่งเสริมสุขภาพสัตว์ 1,178 ซอง รักษาสัตว์ 22 ตัว รวมทั้งอพยพสัตว์ 53,568 ตัว

3. สถานการณ์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 22 ก.ค. 68)

3.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ปริมาณน้ำในอ่างฯ 45,274 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 59 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 21,328 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 41) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2567 (38,937 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 51) มากกว่าปี 2567 จำนวน 6,337 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 236.72 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 163.36 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 31,229 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ปริมาณน้ำในอ่างฯ 42,335 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 60 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 18,796 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 40) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2567 (36,195 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 51) มากกว่า ปี 2567 จำนวน 6,140 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 202.90 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 118.87 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 28,591 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	14,503	58	7,758	43	87	1,145	679	59	586	56	95	25,970	15,182	58	8,344	44	10,788
ตอน.	12	8,368	3,715	44	2,063	31	230	2,122	1,169	55	1,002	51	242	10,490	4,884	47	3,065	35	5,606
กลาง	3	1,419	287	20	227	17	27	419	153	37	127	32	30	1,838	440	24	354	20	1,397
ตะวันตก	2	26,605	18,142	68	4,865	37	8	164	65	40	54	36	10	26,769	18,208	68	4,920	36	8,561
ตะวันออก	6	1,515	621	41	527	37	52	1,007	513	51	457	48	58	2,520	1,134	45	984	42	1,387
ใต้	4	8,194	5,067	62	3,357	52	44	721	359	50	304	46	48	8,916	5,426	61	3,660	51	3,490
รวม	35	70,926	42,335	60	18,796	40	448	5,577	2,939	53	2,531	49	483	76,503	45,274	59	21,328	41	31,229

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิตี แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาณน้ำในอ่างฯ 14,172 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 57 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 7,476 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 41) ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 89.03 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 36.05 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 10,699 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาณน้ำในอ่างฯ		ปริมาณน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำรับ ได้อีก
	ปริมาณน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาณน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	7,859	58	4,059	42	26.33	31.57	15.00	16.00	5,603
สิริกิตี	5,950	63	3,100	47	52.87	84.43	15.00	20.01	3,560
ภูมิพล+สิริกิตี	13,810	60	7,160	44	79.20	116.00	30.00	36.01	9,162
แควน้อยฯ	248	26	205	23	7.49	7.85	4.75	4.75	691
ป่าสักชลสิทธิ์	115	12	112	12	2.34	1.01	1.30	1.30	845
รวมทั้งหมด	14,172	57	7,476	41	89.03	124.86	36.05	42.06	10,699

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 30 ของความจุอ่างฯ จำนวน 5 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯ แควน้อยบำรุงแดน (26%) อ่างฯ อุบลรัตน์ (27%) อ่างฯ ลำตะคอง (21%) ป่าสักชลสิทธิ์ (12%) และอ่างฯ คลองสีายด์ (17%)

3.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำมูล แม่น้ำพระสทิง แม่น้ำโก-ลก ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำน่าน แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำท่าตะเภา แม่น้ำตาปี ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำยม ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์มาก

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 1,240 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 1,170 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +20.64 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 5.06 ม.

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 800 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 755 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +15.56 ม.รทก. (เมื่อวาน +15.46 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +10.28 ม.รทก. (เมื่อวาน +10.06 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งผิงตะวันออก รวม 175 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 178 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาทป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 140 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 35 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 14 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 10 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 67 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 71 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลป์) 18 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 22 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งผิงตะวันตก รวม 208 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 213 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเต้าอุโมง (ปตร.มะขามเต้า-อุโมง) 19 ลบ.ม./วินาที คลองมะขามเต้ากระเสียว (ปตร.มะขามเต้า-กระเสียว) 9 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 60 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 75 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 45 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำเจ้าพระยา อ.สามโคก จ.ปทุมธานี สถานี C.29B ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 701 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 680 ลบ.ม./วินาที)

3.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ค่าความเค็ม (กรัม/ลิตร)							เกณฑ์	หมายเหตุ
		16 ก.ค. 68	17 ก.ค. 68	18 ก.ค. 68	19 ก.ค. 68	20 ก.ค. 68	21 ก.ค. 68	22 ก.ค. 68		
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.13	0.13	0.13	0.13	0.12	0.12	0.12	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวัง 0.25 กรัม/ลิตร - เกณฑ์มาตรฐานในการผลิตน้ำประปา 0.50 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ท่าน้ำนนทบุรี จ.นนทบุรี	0.14	0.14	0.14	0.15	0.15	0.14	0.14	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวังเพื่อการเกษตร 2.00 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ท่าน้ำกรมชลประทานสามเสน กทม.	0.15	0.15	0.15	0.16	0.16	0.15	0.15	ปกติ	

ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

3.4 สถานการณ์น้ำโขง

สถานี	ระดับตลิ่ง	ระดับน้ำ 22 ก.ค. 68	+ สูงกว่าตลิ่ง - ต่ำกว่าตลิ่ง
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	12.80	4.36	-8.44
อ.เชียงคาน จ.เลย	16.00	10.99	-5.01
อ.เมือง จ.หนองคาย	12.20	8.52	-3.68
อ.เมือง จ.นครพนม	12.00	8.89	-3.11
อ.เมือง จ.มุกดาหาร	12.50	8.77	-3.73
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี	14.50	9.85	-4.65

หมายเหตุ ข้อมูลจาก www.drw.go.th

4. ผลกระทบด้านการเกษตร

4.1 อุทกภัย ช่วงภัย 23 ก.พ. 68 - ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 25 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ตาก น่าน พะเยา เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน ลำปาง สุโขทัย อุทัยธานี อุดรดิตถ์ ขอนแก่น นครพนม มุกดาหาร เลย สกลนคร หนองคาย อุบลราชธานี สุพรรณบุรี ชลบุรี นครศรีธรรมราช พัทลุง และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 36,023 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 230,444 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 204,486 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 24,567 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 1,391 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 5,950 ราย พื้นที่ 59,354 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 53,160 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 6,103 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 81 ไร่ คิดเป็นเงิน 78.13 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 65 ราย พื้นที่ 325 ไร่ วงเงิน 613,167 บาท (ข้อมูล ณ วันที่ 22 ก.ค. 68)

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน เพชรบูรณ์ แพร่ ลำพูน อุดรดิตถ์ นครพนม เลย สกลนคร และจังหวัดสุราษฎร์ธานี พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ เกษตรกร 2,218 ราย พื้นที่ 1,352 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 1,315 ไร่ บ่อกุ้ง 37 ไร่ กระชัง 516 ตอม. **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 60 ราย พื้นที่รวม 94 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 57 ไร่ บ่อกุ้ง 37 ไร่ กระชัง 57 ตอม. คิดเป็นเงิน 0.69 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 51 ราย พื้นที่ 89 ไร่ กระชัง 57 ตอม. วงเงิน 0.68 ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 22 ก.ค. 68)

ด้านปศุสัตว์ ได้รับผลกระทบ 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย น่าน อุดรดิตถ์ นครพนม สกลนคร หนองคาย และจังหวัดพัทลุง เกษตรกร 44,968 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ 1,472,328 ตัว แบ่งเป็น โค 116,881 ตัว กระบือ 40,459 ตัว สุกร 63,087 ตัว แพะ/แกะ 2,102 ตัว และสัตว์ปีก 1,249,799 ตัว แผลงหญ้า 8,286 ไร่ อยู่ระหว่างสำรวจความเสียหาย (ข้อมูล ณ วันที่ 22 ก.ค. 68)

4.2 วาตภัย ช่วงภัย 16 ก.พ. 68 - ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 24 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ พะเยา เพชรบูรณ์ ลำปาง ลำพูน สุโขทัย ศรีสะเกษ หนองบัวลำภู อุบลราชธานี จันทบุรี ตราด เพชรบุรี ปทุมธานี สระบุรี กระบี่ นครศรีธรรมราช พัทลุง ยะลา สงขลา นราธิวาส และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 4,046 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 8,609 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 818 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 4,095 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น

และอื่นๆ 3,696 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 788 ราย พื้นที่ 1,624 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 106 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 754 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่น ๆ 764 ไร่ คิดเป็นเงิน 4.66 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 418 ราย พื้นที่ 1,414 ไร่ วงเงิน 3.82 ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 22 ก.ค. 68)

ด้านประมง ได้รับความเสียหาย 1 จังหวัด คือ จังหวัดกาฬสินธุ์ พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับความเสียหาย เกษตรกร 1 ราย กระชัง 50 ตอม. คิดเป็นเงิน 18,400 บาท **ช่วยเหลือเสร็จสิ้นแล้ว**

ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

5. การปฏิบัติการฝนหลวง

กรมฝนหลวงและการบินเกษตร เปิดปฏิบัติการฝนหลวง ประจำปี 2568 ตั้งแต่วันที่ 2 ธันวาคม 2567 โดยมีแผนการตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 22 หน่วย ได้แก่ หน่วยฯ จังหวัดเชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ แพร่ เพชรบูรณ์ พิษณุโลก ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ อุดรธานี อุบลราชธานี กาญจนบุรี ราชบุรี ลพบุรี จันทบุรี สระแก้ว ชุมพร ประจวบคีรีขันธ์ นครศรีธรรมราช สงขลา และหน่วยฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ครอบคลุมพื้นที่ 77 จังหวัดทั่วประเทศ เพื่อช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรสร้างความชุ่มชื้นให้กับป่าไม้ เต็มน้ำต้นทุนให้กับอ่างเก็บน้ำและเขื่อนต่างๆ ป้องกันการเกิดไฟป่าและบรรเทาปัญหาหมอกควันยับยั้งการเกิดพายุลูกเห็บ รวมทั้งสถานการณ์ PM 2.5

สรุปผลการปฏิบัติการฝนหลวง ประจำวันที่ 20 กรกฎาคม 2568

- การกักการปฏิบัติการฝนหลวง เพื่อป้องกันและแก้ไขภัยแล้ง มีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือบริเวณพื้นที่การเกษตร จ.ลำพูน ลำปาง ลพบุรี ชัยนาท นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ และจ.อุทัยธานี ทำให้มีฝนตกบริเวณพื้นที่การเกษตร จ.ลำพูน (ลี้) ลำปาง (เถิน) ลพบุรี (โคกเจริญ) ชัยนาท (เนินขาม วัดสิงห์ เมือง มโนรมย์ หนองมะโมง) นครสวรรค์ (พยุหะคีรี ชุมแสง ไพศาลี ท่าตะโก เมือง ตาคลี) เพชรบูรณ์ (วิเชียรบุรี ศรีเทพ) และจ.อุทัยธานี (หนองฉาง บ้านไร่ หนองขาหย่าง)

- การกักการปฏิบัติการฝนหลวง เพื่อเติมน้ำต้นทุนให้เขื่อนกักเก็บน้ำ ทำให้มีฝนตกบริเวณพื้นที่ลุ่มรับน้ำ เขื่อนภูมิพล (ตาก) เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ (ลพบุรี) และอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง/เล็ก จำนวน 3 อ่าง

สรุปผลรวมปฏิบัติการตั้งแต่เริ่มตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง ประจำวันที่ 22 กรกฎาคม 2568

- การบรรเทาปัญหาภัยแล้งและเติมน้ำต้นทุนในพื้นที่การเกษตรและเขื่อนกักเก็บน้ำ ตั้งแต่วันที่ 23 กุมภาพันธ์ – 21 กรกฎาคม 2568 ปฏิบัติการ 131 วัน จำนวน 1,594 เที่ยวบิน (2,218:03 ชั่วโมงบิน) ปริมาณสารฝนหลวงที่ใช้ปฏิบัติการ 1,253.45 ตัน ปฏิบัติการช่วยเหลือพื้นที่การเกษตร 62 จังหวัด พื้นที่การเกษตรที่ได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติการฝนหลวง 132.25 ล้านไร่ และมีฝนตกในพื้นที่ลุ่มรับน้ำเขื่อนกักเก็บน้ำขนาดใหญ่ 29 แห่ง และขนาดกลาง/เล็ก 178 แห่ง

6. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 9 ก.ค. 68)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. หนอนห่อใบข้าว	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (นครศรีธรรมราช ยะลา และกำแพงเพชร) จำนวน 12 ไร่ การระบาดลดลง 40 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ กำจัดพืชอาศัย และเมื่อตรวจพบผีเสื้อหนอนห่อใบข้าว 4-5 ตัว/ตร.ม. และพบใบข้าวถูกทำลายมากกว่า 15% ในข้าวอายุ 15-40 วัน ใช้สารฆ่าแมลงประเภทดูดซึม
	2. เพลี้ยกระโดดหลังขาว	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (นครศรีธรรมราช และตาก) จำนวน 6 ไร่ การระบาดคงที่	- เมื่อตรวจพบเพลี้ยกระโดดหลังขาวมากกว่า 1 ตัว/ต้น ให้ไข่น้ำออกจากแปลงนา
	3. เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ชลบุรี และนครราชสีมา) จำนวน 51 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่	- เมื่อตรวจพบสัดส่วนของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาลตัวเต็มวัยต่อมวนเขียวดูดไข่ ระหว่าง 6 : 1- 8 : 1 หรือ/อ่อนวัยที่ 1-2 เมื่อข้าวอายุ 30-45 วัน จำนวนมากกว่า 10 ตัว/ต้น ให้ใช้สารกำจัดแมลง
	4. เพลี้ยไฟ	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (นครราชสีมา ชัยภูมิ และปราจีนบุรี) จำนวน 490 ไร่ การระบาดลดลง 300 ไร่	- ไข่น้ำท่วมยอดข้าวถึงไว้ 1-2 วัน เมื่อตรวจพบเพลี้ยไฟตัวเต็มวัย 1-3 ตัวต่อต้นในข้าว ใช้ปุ๋ยยูเรีย อัตรา 10 กิโลกรัม/ไร่ หวานเมื่อข้าวอายุ 10 วัน เพื่อเร่งการเจริญเติบโต
	5. โรคไหม้ข้าว	พื้นที่ระบาด 15 จังหวัด (บุรีรัมย์ สุรินทร์ ปราจีนบุรี มุกดาหาร ชัยภูมิ นครสวรรค์ นครพนม สกลนคร สงขลา อุบลราชธานี นครราชสีมา มหาสารคาม ขอนแก่น อำนาจเจริญ และอุดรธานี) จำนวน 4,296 ไร่ การระบาดลดลง 64 ไร่	- ถ้าพบอาการของโรคไหม้ข้าวแนะนำให้ใช้ชีวภัณฑ์ ดังนี้ ฟันเชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) อัตราตามคำแนะนำในฉลาก

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
			พ่นเชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม/น้ำ 200 ลิตร
มะพร้าว	1. ดั้วแรด 2. หนอนหัวดำ 3. แมลงดำหนาม 4. ดั้ววง 5. โรสี้ขามะพร้าว	พื้นที่ระบาด 29 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี ชุมพร สมุทรสาคร เพชรบุรี สมุทรสงคราม นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ตราด สงขลา กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา สตูล กระบี่ จันทบุรี บุรีรัมย์ ราชบุรี ระยอง ภูเก็ต พังงา สมุทรปราการ เพชรบูรณ์ นครราชสีมา ขอนแก่น นครปฐม ตรัง ร้อยเอ็ด ลำพูน และปัตตานี) จำนวน 6,406 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 12 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 46 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สุราษฎร์ธานี สุรินทร์ ชลบุรี ราชบุรี สงขลา ชุมพร สมุทรสาคร ตราด นครศรีธรรมราช สมุทรสงคราม เพชรบูรณ์ ปัตตานี อุตรดิตถ์ นครราชสีมา ขอนแก่น ฉะเชิงเทรา กรุงเทพมหานคร กาฬสินธุ์ กระบี่ ภูเก็ต พังงา นครพนม อุบลราชธานี จันทบุรี บุรีรัมย์ สระแก้ว หนองคาย ลำปาง นครปฐม สมุทรปราการ ระยอง อำนาจเจริญ ชัยนาท สตูล กาญจนบุรี มุกดาหาร สระบุรี ร้อยเอ็ด สุโขทัย พระนครศรีอยุธยา สกลนคร หนองบัวลำภู ลำพูน และยะลา) จำนวน 55,459 ไร่ <u>การระบาดลดลง 802 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 27 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี ชุมพร เพชรบุรี นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี ตราด สงขลา กระบี่ พังงา ตรัง สตูล สมุทรสงคราม ภูเก็ต จันทบุรี เพชรบูรณ์ สมุทรสาคร บุรีรัมย์ ระยอง กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา นครพนม พัทลุง นครราชสีมา สมุทรปราการ สระแก้ว และอุบลราชธานี) จำนวน 9,413 ไร่ <u>การระบาดลดลง 356 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 18 จังหวัด (จันทบุรี ชลบุรี ตราด กรุงเทพมหานคร ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม ฉะเชิงเทรา สุราษฎร์ธานี บุรีรัมย์ เพชรบุรี นครศรีธรรมราช สมุทรสาคร พังงา ราชบุรี ระยอง ขอนแก่น ภูเก็ต และลำพูน) จำนวน 1,114 ไร่ <u>การระบาดลดลง 6 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 17 จังหวัด (สมุทรสาคร กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา จันทบุรี ชลบุรี สมุทรปราการ สงขลา กาฬสินธุ์ นครปฐม บุรีรัมย์ ประจวบคีรีขันธ์ สระแก้ว ชุมพร เพชรบุรี ตราด ชัยนาท และขอนแก่น) จำนวน 817 ไร่ <u>การระบาดลดลง 8 ไร่</u>	- ปลอ่ยแตนเบียนบราคอน เพื่อควบคุมระยะหนอนของ หนอนหัวดำ หรือปลอ่ยแตนเบียนไข่ทริโครแกรมมา เพื่อ ควบคุมระยะไข่ของหนอนหัวดำ ใช้สารเคมีอิมามิกติน-เบนโซเอท โดยมะพร้าวที่มีความสูงมากกว่า 12 เมตร ฉีดเข้าลำต้น และมะพร้าวที่มีความสูงน้อยกว่า 12 เมตร เช่น มะพร้าวหน้าหอม มะพร้าวเกะทิ และมะพร้าวที่ทำ น้ำตาลให้ใช้วิธีการพ่นสารทางใบ - ตัดยอดมะพร้าวที่ถูกหนอนและตัวเต็มวัยของแมลงดำหนาม กัดกินไปเผาทำลาย ปลอ่ยแตนเบียนอะซีโคเดส ควบคุม หนอนแมลงดำหนามมะพร้าว หรือแตนเบียนเตตระสติคัส ควบคุมด้กแด่แมลงดำหนามมะพร้าว และอนุรักษ์ศัตรู ธรรมชาติ เช่น แมลงหางหนีบ - ใช้ตาข่ายดักจับด้วงวงในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อ โดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม เพื่อกำจัดด้วงวงในระยะหนอน และดักแด้ ใช้น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์ที่ใช้แล้ว หรือชั้นผสม กับน้ำมันยาง ทาบริเวณแผลโคนต้นหรือลำต้นมะพร้าว เพื่อป้องกันการวางไข่ของด้วงวงมะพร้าว - ใช้กับดักฟีโรโมนล่อด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ใช้ตาข่ายหรือแหจับปลามาซึ่งวางทิศทางลมดักจับด้วงแรด ในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย ทำกองล่อโดยใช้เชื้อรา เมตาไรเซียม อัตรา 800 กรัม/กองล่อ ผสมกับปุ๋ยคอกและ มะพร้าวสับ อัตราส่วน 0.5 : 1 เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะ หนอนและดักแด้ หากพบการระบาดรุนแรงใช้สารเคมี ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร ดังนี้ ไดอะซินอน 60% EC อัตรา 80 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร ราดบริเวณคอ มะพร้าวตั้งแต่โคนยอดอ่อนลงมาให้เปียก โดยใช้ปริมาณ 1 - 1.5 ลิตร/ต้น ทุก 15 - 20 วัน ควรใช้ 1 - 2 ครั้ง ในช่วงระบาด - ตัดทะลายและช่อดอกมะพร้าวที่โรสี้ขามะพร้าวเข้าทำลาย นำออกไปเผาทำลายทั้งนอกแปลง กำจัดให้เหี้ยนพ่นสารฆ่าไร ในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกัน ประมาณ 1 สัปดาห์ ซึ่งเป็นระยะที่โรสี้ขามะพร้าวเข้าทำลาย ควรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร โดย เลือกสารชนิดใดชนิดหนึ่ง ผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7 วัน
ปาล์ม น้ำมัน	1. หนอนปลอกเล็ก 2. หนอนหัวดำ	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ชุมพร กระบี่ นครศรีธรรมราช และชลบุรี) จำนวน 908 ไร่ <u>การระบาดลดลง 2 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ชลบุรี นครราชสีมา สกลนคร สงขลา และจันทบุรี) จำนวน 1,127 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่</u>	- พ่นเชื้อบีที (Bacillus thuringiensis) พ่นให้ทั่วบริเวณ ใต้ใบและต้องพ่นในช่วงเช้าหรือเย็น เพื่อหลีกเลี่ยงแสงยูวี ที่จะทำลายเชื้อบีที และพ่นติดต่อกัน - ปลอ่ยแตนเบียนบราคอน (Bacon hebetor) เพื่อควบคุม ระยะหนอนของหนอนหัวดำ

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	3. หนอนหน้าแมว	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ระยอง สุราษฎร์ธานี สระบุรี และนครศรีธรรมราช) จำนวน 163 ไร่ การระบาดลดลง 24 ไร่	- การใช้วิธีกล ตัดใบ และใช้กับดักแสงไฟ การใช้ชีววิธี พนแบคทีเรีย บาซิลลัส ทูริงเยนซิส และการใช้สารเคมี โดยพ่นสารฆ่าแมลง
	4. ตัวแรด	พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ชลบุรี สตูล กระบี่ ตรัง สงขลา ฉะเชิงเทรา สระบุรี จันทบุรี ระยอง และร้อยเอ็ด) จำนวน 1,259 ไร่ การระบาดลดลง 11 ไร่	- ใช้กับดักฟีโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับตัวแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียมเพื่อกำจัดในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอนและดักแด้
	5. ตัวงูหลาบ	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ชุมพร ชลบุรี สตูล ตรัง กระบี่ ตราด สงขลา นราธิวาส สระบุรี นครศรีธรรมราช และจันทบุรี) จำนวน 524 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 15 ไร่	- หมั่นทำความสะอาดบริเวณคอกปาล์มน้ำมัน และบริเวณโคนทางใบอย่างสม่ำเสมอ ใช้สารฆ่าแมลงประเภท Carbaryl เช่น เซฟวิน อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือคาร์โบซัลแฟน อัตรา 40 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วทรงพุ่ม ทุก 7 - 10 วัน ในตอนเย็นก่อนค่ำ
	6. โรคลำต้นเน่า	พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (กระบี่ สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ชุมพร ตรัง ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ สงขลา ชลบุรี สตูล ตราด พังงา และจันทบุรี) จำนวน 11,845 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 18 ไร่	- กำจัดวัชพืชหรือพืชอาศัยอื่น ๆ เพื่อลดการสะสมของเชื้อในธรรมชาติ และใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาโรคหรือฉีดพ่นบริเวณรอบโคนต้นและโดยรอบอย่างสม่ำเสมอ
	7. โรคทะลายเน่า	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชุมพร สุราษฎร์ธานี ตราด และนครศรีธรรมราช) จำนวน 938 ไร่ การระบาดคงที่	- ตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมัน ซ่อดอกที่ฝ่อ และทะลายที่พบเป็นโรค แยกต้นกล้าที่เป็นโรคใบจุดออกจากแปลงตัดแต่งใบที่เป็นโรคใบจุดนำออกไปเผาทำลายนอกแปลง
	8. โรคใบจุด	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ชุมพร สงขลา สุราษฎร์ธานี ยะลา ระยอง นครศรีธรรมราช และนราธิวาส) จำนวน 89 ไร่ การระบาดคงที่	- ตัดทางใบที่ถูกทำลายแล้วนำไปเผาพื้นที่ เก็บเศษซากพืช นำออกไปทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ ปลอยแตนเบียนบราคอน (Bacon hebetor) เพื่อควบคุมระยะหนอนของหนอนหัวดำ
	9. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ตรัง สุราษฎร์ธานี กระบี่ ชุมพร และนครศรีธรรมราช) จำนวน 943 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 259 ไร่	- ตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่เป็นโรคใบจุดสาหร่าย นำไปเผาทำลายนอกแปลง และหากพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
ยางพารา	1. โรคครากขาว	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,444 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่	- คำนวณนำวิธีการป้องกันกำจัดโรคครากขาว โดยการขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคขนาดคูกว้าง 30 ซม. ลึก 60 ซม. ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น
	2. โรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา	พื้นที่ระบาด 15 จังหวัด (สุโขทัย อุตรดิตถ์ หนองคาย สงขลา เชียงราย บึงกาฬ น่าน ระยอง เลย หนอง สุราษฎร์ธานี กระบี่ นครศรีธรรมราช นครพนม และกาญจนบุรี) จำนวน 13,880 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 4,020 ไร่	- ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา
	3. โรคใบร่วงยางพารา	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (ปัตตานี สุราษฎร์ธานี ตราด หนองคาย ชุมพร ตรัง กระบี่ และพังงา) จำนวน 1,570 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 101 ไร่	- หากพบการระบาดของโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา รุนแรง ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา
	4. โรคคราแป้ง	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ปัตตานี และนครศรีธรรมราช) จำนวน 760 ไร่ การระบาดคงที่	- รณรงค์ให้เกษตรกรหยุดกรีดยางในขณะที่ยางพาราอยู่ในช่วงผลัดใบ
	5. โรคเส้นดำ	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี สุราษฎร์ธานี กระบี่ นราธิวาส และตราด) จำนวน 144 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 6 ไร่	- เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง ควรหยุดกรีด 3-6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง หรือจนกระทั่งน้ำยางไหลเป็นปกติเมื่อทำการทดสอบ
	6. อาการเปลือกแห้ง	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (ตรัง สกลนคร สุราษฎร์ธานี ชุมพร ตราด นครศรีธรรมราช สุโขทัย และชลบุรี) จำนวน 5,115 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 321 ไร่	- เกษตรกรควรใส่ปุ๋ยเคมีในช่วงปลายฤดูฝนตามคำแนะนำ เพื่อให้ใบที่ผลิออกมาใหม่สมบูรณ์และแก่เร็ว พ้นระยะอ่อนแอต่อการเข้าทำลายของเชื้อ
			- เมื่อพบอาการโรคเป็นรอยบุ๋มเพียงเล็กน้อย ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราทาบริเวณที่ถูกทำลาย เพื่อรักษาโรค
			- เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง เช่น ต้นยางไหลนานผิดปกติและน้ำยางจางลง หรือน้ำยางหยุดไหลเร็ว หรือน้ำยางหยุดไหลเป็นช่วง ๆ บนหน้ากรีด

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
			ควรหยุดกรีต 3 - 6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง
กาแฟ	1. หนอนกาแฟสีแดง	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เชียงใหม่) จำนวน 8 ไร่ การระบาดคงที่	- หากพบการเข้าทำลายของหนอนจะกักกาแฟ/หนอนกาแฟ-สีแดง ให้ตัดกิ่งและลำต้นออกไปเผาทำลายนอกแปลง
มันสำปะหลัง	1. เพลี้ยแป้ง มันสำปะหลัง 2. โรคใบไหม้ 3. โรแดงมันสำปะหลัง 4. โรคโคนเน่าหัวเน่า 5. โรคพุ่มแจ้ 6. โรคใบด่าง มันสำปะหลัง	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ชลบุรี ราชบุรี สกลนคร สุโขทัย สระแก้ว บุรีรัมย์ และจันทบุรี) จำนวน 1,061 ไร่ การระบาดลดลง 77 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชัยนาทบุรีรัมย์ ยโสธร และสกลนคร) จำนวน 306 ไร่ พื้นที่ระบาดลดลง 141 ไร่ พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (ชลบุรี บุรีรัมย์ ระยอง ราชบุรี นครราชสีมา กาฬสินธุ์ สกลนคร สุรินทร์ มหาสารคาม เพชรบุรี และขอนแก่น) จำนวน 24,450 ไร่ การระบาดลดลง 33 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (สระแก้ว ชลบุรี และสกลนคร) จำนวน 125 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (กาญจนบุรี ชลบุรี ระยอง สระแก้ว บุรีรัมย์ และจันทบุรี) จำนวน 1,074 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 37 จังหวัด (นครราชสีมา กาญจนบุรี ขอนแก่น กาฬสินธุ์ ชลบุรี ปราจีนบุรี อุทัยธานี บุรีรัมย์ กำแพงเพชร สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ลพบุรี อุบลราชธานี ชัยภูมิ ระยอง นครสวรรค์ มหาสารคาม ยโสธร สุรินทร์ ชัยนาท ร้อยเอ็ด มุกดาหาร อุดรธานี ราชบุรี สุพรรณบุรี เพชรบุรี เพชรบูรณ์ สุโขทัย เลย สกลนคร สระบุรี จันทบุรี ตาก นครพนม อำนาจเจริญ อุดรดิตถ์ และหนองบัวลำภู) จำนวน 893,462 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 40,118 ไร่	- ให้ไถและพรวนดิน และใช้ท่อนพันธุ์ที่สะอาด ทำลายต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการของโรคใบด่าง - ให้หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน - โรคใบไหม้ แนะนำใช้พันธุ์ต้านทาน หรือพันธุ์ที่ทนทานต่อโรคปานกลาง ในพื้นที่ที่มีโรคระบาดรุนแรงให้ปลูกพืชหมุนเวียนอายุสั้น เพื่อลดประชากรเชื้อโรคในดิน การใช้สารเคมีเป็นทางเลือกสุดท้าย ควรใช้สารเคมีที่มีองค์ประกอบเป็นพวกทองแดง-ใช้วิธีเขตกรรม เช่น การไถตากดิน ช่วยกำจัดตัวหนอนและดักแด้ในดิน การเก็บเศษซากพืชอาหาร เพื่อลดแหล่งอาหารสามารถช่วยลดประชากรและการขยายพันธุ์ได้ ถ้าในระยะหนอนขนาดเล็กและพบการระบาดน้อย พ่นด้วยสารชีวภัณฑ์ดังนี้ เชื้อแบคทีเรีย บาซิลลัส ทูริงเยนซิส อัตรา 80 กรัม หรือ มล./น้ำ 20 ลิตร เชื้อไวรัส วคส์โอโพลีอีโรวีรัส หรือ เอ็นพีวี หนอนกระทู้หอม อัตรา 20-30 มล./น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นทุก 7 วัน - ไม่ใช้ท่อนพันธุ์จากแหล่งที่พบการระบาดของโรค ทำลายต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการ - ขุดหรือถอนต้นที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลง หลีกเลี่ยงการขนย้ายท่อนพันธุ์จากแหล่งที่มีโรคไปสู่แหล่งที่ยังไม่เคยมีการระบาดและกำจัดวัชพืชที่แหล่งพักเชื้อ - ควรยกแปลงปลูกเพื่อไม่ให้น้ำท่วมขัง ก่อนปลูกควรแช่ท่อนพันธุ์ด้วยเมทาแลกซิล หรือฟอสอีทิล-อะลูมิเนียม
ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	1. หนอนกระทู้ข้าวโพด ลายจุด (fall armyworm)	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัดตาก นครสวรรค์ ยะลา เชียงใหม่ จันทบุรี สระแก้ว กาฬสินธุ์ สตูล และจังหวัดขอนแก่น) จำนวน 692 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 530 ไร่	- ควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (FAW) แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เก็บกลุ่มไข่หรือตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ตราด และประจวบคีรีขันธ์) จำนวน 310 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่	- ทำความสะอาดแปลง การเตรียมดิน ควรตัดต้นและป็นตอเก่าสับปะรดทิ้งไว้ 2-3 เดือน พร้อมทั้งเก็บซากต้นสับปะรดทำลาย
อ้อย	1. หนอนกออ้อย 2. โรคใบขาว 3. โรคเส้ดำ 4. ด่างหนวดยาว	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชลบุรี เพชรบูรณ์ และนครราชสีมา) จำนวน 1,634 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ ขอนแก่น นครราชสีมา มุกดาหาร หนองบัวลำภู อุดรธานี และอุทัยธานี) จำนวน 27,940 ไร่ การระบาดลดลง 1,108 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (อุทัยธานี หนองบัวลำภู ขอนแก่น และกำแพงเพชร) จำนวน 286 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (บุรีรัมย์ และขอนแก่น) จำนวน 167 ไร่ การระบาดคงที่	- หนอนกออ้อย ควรให้น้ำเพื่อให้อ้อยแตกหน่อชดเชยปล่อยแตนเบียนไข่ไตรโคแกรมมา อัตรา 30,000 ตัว/ไร่/ครั้ง - ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค เช่น ต้นจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ หรือท่อนพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการเกิดโรคใบขาวหมั่นตรวจกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก - โรคเส้ดำ ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบและฉีดพ่นในเวลาเย็น

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ทุเรียน	1. เพลี้ยไฟ	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ชุมพร จันทบุรี นครศรีธรรมราช และยะลา) จำนวน 1,065 ไร่ การระบาดคงที่	- เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด ฟิโพรนิล หรือคาร์โบซัลแฟน เลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร
	2. เพลี้ยไก่แจ้	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ยะลา สุราษฎร์ธานี ตราด ชุมพร สงขลา นราธิวาส กระบี่ และระยอง) จำนวน 941 ไร่ การระบาดลดลง 4 ไร่	- เมื่อพบเพลี้ยไก่แจ้ระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไทอามีโทกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ไทอามีโทกแซม อิมิดาโคลพริด หรือไดโนทีฟูแรน โดยเลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน
	3. เพลี้ยแป้ง	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (ชุมพร ยะลา จันทบุรี สุราษฎร์ธานี ตราด นครศรีธรรมราช ระยอง พังงา และกระบี่) จำนวน 349 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่	- เมื่อพบระบาดเพลี้ยแป้งเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ด ส่วนที่ถูกทำลายไปทิ้งนอกแปลง สารฆ่าแมลงที่ได้ผลในการควบคุมเพลี้ยแป้ง คือ คาร์บาริล อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นสารเฉพาะต้นที่พบเพลี้ยแป้งทำลาย
	4. หนอนเจาะผล	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด ชุมพร สุราษฎร์ธานี ตรัง และ จังหวัดจันทบุรี) จำนวน 92 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 20 ไร่	- เมื่อพบไรแดงทุเรียนหรือไรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรง ให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไพโรพาร์ไกต์ อัตรา 30 กรัม อะมิทราซ อัตรา 30 มล. หรือเฮกซีไทอะซอกซัลอัตรา 40 มล.
	5. ไรแดง	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี จันทบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช ระยอง กระบี่ ตราด และนราธิวาส) จำนวน 944 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่	- โรครากเน่าโคนเน่า แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - เมื่อพบการระบาดของโรคใบติดหรือใบไหม้ มักควรพ่นสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เฮกซะโคนาโซล อัตรา 20 กรัม
	6. โรครากเน่าโคนเน่า	พื้นที่ระบาด 18 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี ยะลา ตราด สงขลา ระยอง นราธิวาส ปัตตานี กระบี่ ตรัง ประจวบคีรีขันธ์ นครศรีธรรมราช พังงา พัทลุง ภูเก็ต สตูล และระนอง) จำนวน 4,508 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 288 ไร่	คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 30-50 กรัม เป็นต้น - เมื่อเริ่มพบอาการของโรคใบจุดสำหรับให้ตัดใบ หรือ
	7. โรคใบติดหรือใบไหม้	พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (ยะลา จันทบุรี ตราด ชุมพร นราธิวาส สงขลา นครศรีธรรมราช ตรัง สุราษฎร์ธานี และ ระนอง) จำนวน 546 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่	ส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลาย หากโรครยังคงระบาดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช - หากพบเพลี้ยหอยเกล็ดในปริมาณน้อยบนใบใช้น้ำผสม
	8. โรคใบจุดสำหรับ	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ยะลา ตราด สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา และกระบี่) จำนวน 1,209 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 9 ไร่	ไวต์ออยล์ อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วเมื่อระบาด รุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลงพ่นเฉพาะต้นที่พบ - เมื่อพบการเข้าทำลายของเพลี้ยจักจั่นฝอยระบาดรุนแรง ให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น คาร์โบซัลแฟน อัตรา 50 มล. หรือ
	9. เพลี้ยหอยเกล็ด	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ชุมพร สงขลา นครศรีธรรมราช ยะลา สุราษฎร์ธานี กระบี่ และนราธิวาส) จำนวน 226 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่	ไซเพอร์เมทรินไพฟาโลน อัตรา 40 มล. เป็นต้น โดยเลือกใช้ สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน
	10. เพลี้ยจักจั่นฝอย	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ตราด ระยอง ปราจินบุรี กระบี่ สงขลา ยะลา และนราธิวาส) จำนวน 994 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 47 ไร่	- เมื่อพบคราบราสีดำ พ่นด้วยน้ำเปล่าล้างคราบราสีดำ และ สารเหนียวที่แมลงปากดูดซับถ่ายไว้ เพื่อลดปริมาณเชื้อ สาเหตุโรค และกำจัดวัชพืชในแปลง - ในฤดูฝนหมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบ
	11. โรคราดำ	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี พังงา และระนอง) จำนวน 119 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 6 ไร่	อาการของโรคราที่กิ่งให้ตัดและนำไปทำลายนอกแปลง และใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ ผสมน้ำซันๆ ทาบริเวณแผลที่ตัด - ห่อผลเพื่อป้องกันหนอนเจาะด้วยถุงพลาสติกสีขาวขุ่น
	12. โรคราสีชมพู	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (นครศรีธรรมราช จันทบุรี ชุมพร ตราด สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต และกระบี่) จำนวน 193 ไร่ การระบาดคงที่	เจาะรูที่บริเวณขอบล่างเพื่อให้หยดน้ำระบายออก และกำจัด ด้วยวิธีผสมผสาน โดยการพ่นสารฆ่าแมลง แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน - มอดเจาะลำต้น ควรตัดและเผาทิ้ง สำหรับส่วนของต้น ทุเรียนที่ไม่สามารถตัดทิ้งได้ - หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในระยะแตกใบอ่อน ให้เขย่ากิ่ง ตัวหนอนคืบจะทิ้งตัวลงที่พื้นดิน สามารถจับ ทำลายได้ หรือใช้กับดักแสง ไฟล่อตัวเต็มวัยในช่วงกลางคืน

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	13. มอดเจาะลำต้นทุเรียน 14. หนอนกินใบ 15. โรคกิ่งแห้ง 16. โรคแอนแทรคโนส 17. หนอนเจาะเมล็ด 18. โรคผลเน่าทุเรียน	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ชุมพร จันทบุรี ยะลา ตราด และสงขลา) จำนวน 96 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ตราด และสุรินทร์) จำนวน 265 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 20 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ตราด ยะลา จันทบุรี ปราจีนบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี และสงขลา) จำนวน 687 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 18 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ชุมพร ยะลา และจันทบุรี) จำนวน 431 ไร่ การระบาดลดลง 7 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ยะลา ปัตตานี ตรัง สงขลา และพัทลุง) จำนวน 734 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 658 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร สงขลา สุราษฎร์ธานี พังงา และกระบี่) จำนวน 175 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 11 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงเพาะปลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงที่มีฝนตกชุก ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง ไม่ให้รกทึบ และกำจัดวัชพืชในสวนเพื่อลดความชื้น หากพบการระบาดเพียงเล็กน้อย ควรตัดส่วนที่เป็นโรคนำออกไปทำลายนอกสวน - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หมั่นตรวจตราผลทุเรียนในแปลงอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงผลใกล้แก่ หากพบอาการผลเป็นจุดเน่า ควรทำการฉีดพ่นสารเคมี เช่น เมตาแลกลิล 25% WP หรือ เมตาแลกลิลผสมแมนโคเซบ หรือ ฟอสเอทิล อะลูมิเนียม 80% WP ให้ทั่วทั้งต้น ประมาณ 1-2 ครั้ง
เงาะ	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคใบจุดสาหร่าย 3. หนอนคืบกินใบ 4. โรคราแป้ง	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และนครศรีธรรมราช) จำนวน 55 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 13 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และนราธิวาส) จำนวน 298 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 6 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 171 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 6 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ขอนแก่น และจันทบุรี) จำนวน 153 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่	- ตัดแต่งกิ่งเงาะ จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ผูกรอบโคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ยแป้ง - ตัดส่วนที่พบโรคใบจุดสาหร่ายเก็บไปเผาทำลาย และตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ - หมั่นสำรวจและสังเกตถ้าพบหนอนคืบกินใบ ให้เกษตรกรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - โรคราแป้ง ให้เก็บผลที่เป็นโรค ใบแห้ง กิ่งแห้งที่ร่วงหล่นนำไปเผาทำลายนอกแปลง ในแตกช่วงใบอ่อนและเริ่มติดผล
มังคุด	1. เพลี้ยไฟ 2. หนอนกินใบ 3. หนอนขอนใบ 4. โรคใบจุด 5. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตราด จันทบุรี ระยอง นครศรีธรรมราช ชุมพร และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 150 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร ระยอง นราธิวาส พังงา และยะลา) จำนวน 412 ไร่ การระบาดลดลง 27 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง และชุมพร) จำนวน 331 ไร่ การระบาดลดลง 10 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช และระยอง) จำนวน 253 ไร่ การระบาดลดลง 13 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด จันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร นราธิวาส และตรัง) จำนวน 253 ไร่ การระบาดลดลง 13 ไร่	- การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในมังคุดในช่วงฤดูแล้ง โดยการพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชครบพ่น 3 ครั้ง - เมื่อพบใบอ่อนมังคุด ถูกทำลายเกิน 20% ให้พ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 5 วัน - เมื่อพบหนอนกัดกินใบอ่อนเข้าทำลายของยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร เมื่อพบการระบาดในระยะแตกใบอ่อน ให้พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคใบจุด ในช่วงที่มังคุดแตกใบอ่อน เช่น คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ 30-80 กรัม - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโพรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบการระบาดของโรคใบจุดสาหร่ายพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ - เมื่อเริ่มพบอาการของโรค ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งตามอัตราที่ฉลากระบุ - ตัดแต่งกิ่งมังคุด จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ผูกรอบโคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ย - เมื่อพบไรแดงหรือไรแดงแอฟฟิกันระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ลำไย	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคราดำ 3. โรคพุ่มไม้กวาด 4. หนอนคืบกินใบ 5. โรคโรก้ามะหยี่ 6. หนอนม้วนใบ 7. มวนลำไย	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (เชียงใหม่ จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 83 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ พะเยา จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 272 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 153 ไร่ การระบาดลดลง 9 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 24 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 50 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 42 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และจันทบุรี) จำนวน 15 ไร่ การระบาดคงที่	- หากพบว่า เพลี้ยแป้งเริ่มระบาดในสวนลำไย ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด ได้แก่ มาลาไทออน อัตรา 30 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือไพรีทรอยด์ พ่นให้ทั่ว 2-3 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมี เช่น คาร์บาริล 85% WP อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร อาจพ่นควบคู่กับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ อัตรา 40-50 กรัม หรือเบนตาโซฟลูทรีน อัตรา 40-50 กรัม - หมั่นสำรวจแปลงปลูกพืช หากพบกิ่งที่เป็นโรคพุ่มไม้กวาด ให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคนำมาเผาทำลายนอกแปลง - เขย่ากิ่งให้หนอนร่วงหล่นแล้วเก็บรวบรวมไปทำลายหรือนำไปเป็นอาหารสัตว์เลี้ยง และเก็บรวบรวมดักแต่ไปทำลาย หากระบาดมาก ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด เช่น คาร์บาริล อัตรา 45-60 กรัม หรือแลมบ์ดาไซฮาโลทริน อัตรา 12 มล. เลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบมีการระบาด ให้ตัดแต่งกิ่ง และยอดที่ถูกโรทำลายนำไปเผาทิ้งนอกแปลงปลูก - หมั่นตรวจ ถ้าพบให้เก็บทำลาย หากระบาดรุนแรงมาก ควรฉีดพ่นด้วยยาไมโนโครโทพอส ในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือพ่นด้วยไพรีทรอยด์อัตรา 10 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร - ตัดส่วนที่ถูกทำลายที่มีตัวหนอนแล้วเผาไฟเสียและจับตัวแก่ที่มาเล่นไฟกลางคืนไปทำลาย - จับตัวเต็มวัย ตัวอ่อน และไข่ไปทำลาย หากพบระบาดมาก ใช้ยาฆ่าแมลงพวก ไมโนโครโทพอส ฉีดพ่นในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือยาฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 45 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในช่วงฤดูแล้งขณะที่อยู่ในดอกติดผลอ่อน การพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช 3 ครั้ง

7. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

โรคพิษสุนัขบ้า สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2567 – 18 กรกฎาคม 2568

ปัจจุบันมีพื้นที่ควบคุมที่พบการเกิดโรค ทั้งหมด 4 จังหวัด 9 จุด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา ศรีสะเกษ สุรินทร์ และจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งขณะนี้กรมปศุสัตว์ยังได้เร่งรัดควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรคโดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรค (ring vaccination) ร่วมในการเฝ้าระวังป้องกัน และควบคุมโรคได้ และพบจุดเกิดโรคพิษสุนัขบ้า 2 จังหวัด ได้แก่จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 1 ตัว เป็นสัตว์มีเจ้าของ เคยฉีดวัคซีน และจังหวัดมุกดาหาร จำนวน 1 ตัว เป็นสัตว์มีเจ้าของ ไม่เคยฉีดวัคซีน

พื้นที่เฝ้าระวังการเกิดโรค 146 จุด ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก ปราจีนบุรี ระยอง สมุทรปราการ สระแก้ว นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ อำนาจเจริญ อุบลราชธานี เลย กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม มุกดาหาร ร้อยเอ็ด น่าน กำแพงเพชร อุตรดิตถ์ นครศรีธรรมราช พัทลุง และจังหวัดสงขลา